

На основу чл. 119. став 1. тачка 1) а у вези са чл. 80 - 86. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, , [27/2018](#)-др. закони, [10/2019](#) и 6/2020 у даљем тексту: Закон) и члана 49. Став 1. тачка 1. Статута школе, Школски одбор Основне школе "Жарко Зрењанин" Скореновац , на седници одржаној дана _____ године, донео је:

**ПРАВИЛНИК
О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ ОДГОВОРНОСТИ
УЧЕНИКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
"ЖАРКО ЗРЕЊАНИН" СКОРЕНОВАЦ**

Члан 1.

Овим правилником (у даљем тексту: Правилник) уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика у основној школи "Жарко Зрењанин" (у даљем тексту: Школа).

У складу са Законом и овим Правилником, ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе, за тежу повреду обавезе и за повреду забране из чл. 8–10. Правилника.

1. Обавезе ученика

Члан 2.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права. Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у Школи, одлуке директора и органа Школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 6) чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

2. Васпитни рад са ученицима

Члан 3.

Према ученику који врши повреду правила понашања у Школи или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним ра-

дом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

1. Појачан васпитни рад предметног наставника обухвата следеће мере и активности:
 - Подсети на школска правила понашања
 - Уради реституцију
 - Осмисли и уведе наградне активности
 - Осмисли и уведе додатне активности и обавезе током часа
 - Индивидуални или разговор са целим одељењем о својим јасним очекивањима
 - Обавести разредног старешину
 - Евидентира повреду и предузете активности у службеној белешци и преда педагогу школе.

Предметни наставник је у конкретном случају овлашћен да предузме и сваку другу меру позитивне акције (посебно осмишљену за васпитно деловање према ученику уз поштовање његове личности и интереса његовог развоја) која није предвиђена овим правилником , а није у супротности са законом и позитивним прописима.

2. Појачан васпитни рад одељенског старешине обухвата следеће мере и активности:

а. На индивидуалном нивоу:

- реституција
- Индивидуални разговор са учеником
- разговор са родитељем
- давање,, жртвама" одговорних улога у одељењу

б. на нивоу одељења:

- васпитни рад на ЧОС-у (реституција са целим одељењем, одигравање улога , читање самописа ,, жртва" дискусоне групе, радионице)

- увођење система награда/ одсуства награда/ договорених мера за одрежено понашање ученика у одељенску праксу(на пример: не/одлазак у биоскоп, дежурства са дежурним наставником, седење испред директорове канцеларије током одмора, провожење пар часова у другом одељењу,)

- метод сугестивних налога(у нижим разредима)

-тематски родитељски састанци са договореним исходима(поступци које родитељ чини код куће) са/без ученика

-друштвено користан рад са домаром школе.

Сваки од предузетих поступака се евидентира у педагошкој свесци.

Одељенски старешина је у конкретном случају овлашћен да предузме и сваку другу меру позитивне акције (посебно осмишљену за васпитно деловање према ученику уз поштовање његове личности и интереса његовог развоја) која није предвиђена овим правилником , а није у супротности са законом и позитивним прописима.

1. Појачан васпитни рад педагога школе обухвата следеће мере и активности:

- a. Са ученицима који крше обавезе:
 - Тренинг адекватних социјалних вештина
 - Рад на контроли импулса
 - Развијање вештине решавања проблема у међуљудским односима
 - Развој емпатије према другима
 - Тренинг комуникацијских вештина
 - Уговори о понашању
- b. Са ученицима који трпе (оштећени):
 - Учење техника препознавања и избегавања
 - Јачање социјалних вештина
- c. Са целим одељењем:
 - Радионице јачања конструктивног одговора на насиље.
- d. Саветовање са наставницима – приближавање превентивних програма , подршка и разматрање тешкоћа
- e. Рад са родитељима на јачању васпитних вештина:
 - Родитељски сатанци/дискусионе групе с родитељима деце која чине повреде обавеза и забрана и родитељима деце која трпе последице туђег понашања(„домаћи задаци" за родитеље)
 - Индивидуални рад са родитељима деце која крше правила („домаћи задаци" за родитеље)
 - Вежбање међусобне комуникације родитеља и детета, индивидуални сусрети („домаћи задаци" за родитеље)
- f. Помоћ од институција споља (Полиција, здравство, Центар за социјални рад)

Сваки од предузетих поступака евидентира се у евиденцији педагога.

Педагог школе је у конкретном случају овлашћен да предузме и сваку другу меру позитивне акције (посебно осмишљену за васпитно деловање према ученику уз поштовање његове личности и интереса његовог развоја) која није предвиђена овим правилником , а није у супротности са законом и позитивним прописима.

Појачани рад родитеља ученика који врше повреду обухвата следеће мере и активности:

- Успостављање кућних правила , увођење система награда за пожељна понашања (примена истог вредносног оквира васпитања као у школи)
- Појачан надзор од старне родитеља (појачавање граница)
- Квалитетније провођење слободног времена са дететом
- Одлазак у специјализоване установе на саветовање.

Пожељно је да родитељ у конкретном случају предузме и сваку другу меру позитивне акције (посебно осмишљену за васпитно деловање према ученику уз поштовање његове личности и интереса његовог развоја) која није предвиђена овим правилником , а није у супротности са законом и позитивним прописима.

Све мере за повреду обавезе, односно повреду забране прописане овим Правилником, могу да се изрекну ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из претходних ставова овог члана.

Када предузете неопходне активности из става 1. овог члана доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак против ученика, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 8 –10. овог Правилника ученик озбиљно угрозио интегритет другог лица.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера предвиђена Правилником изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

3. Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 4.

Ученик одговара за лакше повреде обавеза ученика.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) **неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада у току школске године и то ;**
- 2) ометање рада у одељењу;
- 3) недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у Школи;
- 4) изазивање нереди у просторијама Школе и школском дворишту;
- 5) непоштовање одлука надлежних органа Школе;
- 6) необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука одељенског старешине, других наставника и стручних сарадника;
- 7) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у Школи;
- 8) оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у Школи;
- 9) **неоправдано кашњење на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;**
- 10) нарушавање естетског изгледа Школе и школског дворишта.
- 11) **недозвољена употреба мобилног телефона на часу;**
- 12) **напуштање школског дворишта без дозволе дежурног наставника или разредног старешине.**

Члан 5.

За лакшу повреду обавезе ученика из чл. 4. овог Правилника могу се изрећи

васпитне мере:

- 1) опомена;
- 2) укор одељењског старешине;
- 3) укор одељењског већа, на основу писменог или усменог изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика.

За неоправдано изостајање са часова И других облика образовно васпитног рада, ученику се изричу следеће васпитне мере:

1. 6-10 часова, опомена одељенског старешине;
2. 11-15 часова, укор одељенског старешине И смањење оцене ученика из владања на врло добро 4;
3. 16-25 часова, укор одељенског већа И смањење оцене на добро 3.

За уписивање у е дневник за ометање часова ученику се изричу следеће васпитне мере:

1. 3-5 уписивања, опомена одељенског старешине;
2. 6-10 уписивања за ометање часова, ученику се изриче укор одељенског старешине;
3. 10-14 уписивања за ометање часова, ученику се изриче укор одељенског већа ;
4. 15+ уписивања за ометање часова, против ученика се покреће дисциплински поступак.

Васпитне мере из става 1. овог члана изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка. Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче - одељенско веће.

4. Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 6.

За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у Школу оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, а које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у свр-

хе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 3. став 1. Правилника ради корекције понашања ученика.

Члан 7.

За тежу повреду обавезе из члана 6. Правилника ученику може да се изрекне васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора;
- 2) укор наставничког већа.

Васпитно-дисциплинска мера из става 1. овог члана изриче се након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка у коме је утврђена одговорност ученика. За повреде из члана 6. став 2. тач. 8) и 9) Правилника обавезна је поступност у изрицању мера.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

5. Повреде забране и васпитно-дисциплинске мере

Члан 8.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим ученик на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлику или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на другог ученика или групу ученика или наставно особље или друге запослене у Школи, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације, односно другим подзаконским актима који регулишу препознавање облика дискриминације и поступање Школе у случајевима сумњи у дискриминаторно понашање.

Члан 9.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и

свако друго насиље којим ученик злоставља и занемарује запосленог или другог ученика или треће лице у Школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања од стране ученика које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства запосленог или другог ученика у Школи.

Под физичким насиљем, у смислу Правилника, сматра се: свако понашање ученика које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања другог ученика или запосленог; насилно понашање ученика према другом ученику или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу Правилника, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу Правилника, сматра се када ученик чини искључивање другог ученика из групе вршњака или различитих облика активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу Правилника, сматра се понашање када ученик другог ученика или запосленог сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу Правилника, сматра се када ученик злоупотребава информационо комуникационе технологије што за последицу има повреду друге личности и угрожавање достојанства, а остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и друге облике дигиталне комуникације.

Члан 10.

У Школи је забрањено свако понашање ученика према запосленом и ученика према другом ученику којим се вређа углед, част или достојанство. Школа ће препознавање забрањеног понашања из става 1. овог члана, као и своје поступање када се посумња или утврди забрањено понашање из става 1. овог члана, извршавати у складу са одговарајућим подзаконским прописима.

Члан 11.

За учињену повреду забране из чл. 8 - 10. овог Правилника ученику се, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче васпитно-дисциплинска мера:

- укор директора или укор наставничког већа;
- премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Члан 12.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере из чл. 5, 7. и 11. овог Правилника, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе под надзором наставника, односно стручног сарадника, а у складу са одговарајућим подзаконским прописом.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана, Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Члан 13.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 4, 6, 8, 9. и 10. овог Правилника, Школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

6. Правна заштита ученика

Члан 14.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика из члана 6. овог Правилника или за повреду забране из чл. 8 -10. овог Правилника, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника. Жалба одлаже извршење решења директора.

7. Васпитно-дисциплински

поступак

Члан 15.

За теже повреде обавеза ученика из члана 6. овог Правилника и за повреде забране из чл. 8 –10. овог Правилника Школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика. Директор, у року од 30 дана од дана учињене повреде из става 1. овог члана, закључком покреће васпитно-дисциплински поступак, води га и окончава решењем и о томе одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, одно-

сно педагога установе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену тежу повреду обавезе ученика из члана 6. овог Правилника, покреће се најкасније у року од осам дана од дана сазнања. Васпитно-дисциплински поступак за учињену повреду забране из чл. 8 –10. овог Правилника покреће се одмах, а најкасније у року од два дана од дана сазнања. Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања. Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из Школе, Школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

8. Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 16.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

9. Материјална одговорност

ученика

Члан 17.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељенски старешина је члан комисије. За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно старатеља материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

10. Завршне одредбе

Члан 18.

Ступањем на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник о материјалној и дисциплинској одговорности ученика ОШ "Жарко Зрењанин" број 735/13 од 25.11.2013. године.

Члан 19.

Тумачење одредби овог Правилника даје Школски одбор.

Члан 20.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора

Рекалија Пало Терез

Овај правилник је заведен под деловодним бројем _____, од _____ 20__ . године, објављен је на огласној табли Школе дана _____ 20__ . године, а ступио је на снагу дана _____, 20__ . године.

Секретар Школе
